

ledes opføres? Med Undtagelse af de i § 6 under Litra e og f nævnte Udgifter, altsaa med Hensyn til de under Litra a, b, c og d nævnte Udgifter, har Rigsdagen ingen Indflydelse paa, om disse Midler benyttes, og hvorledes de benyttes. (Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jo, ved Lov.) Altsaa ved Lov. Den høitærede Cultusminister indrømmer, at Rigsdagen ikke vil faae nogen Nynidighed ifølge denne Lov over de Midler, som flyde ind i denne Fond, med Undtagelse af den Anvendelse, der skulde gives dem efter § 6 Litra e og f. Der staaer jo ogsaa udtrykkeligt: „De under Litra e og f nævnte Udgifter kunne kun paadrages Fonden med Rigsdagens Samtykke,“ altsaa kunne de andre Udgifter paadrages uden Rigsdagens Samtykke, dette forekommer mig klart, og det har altsaa ikke stort at betyde, at de opføres paa Finantsloven, naar det ubelukkende skal beroe paa Cultusministeren, hvilken Anvendelse han vil give disse Midler. Nej, det er efter min Mening ikke nogen rigtig Maade at ordne dette Forhold paa, ikke nogen Maade, hvorpaa man kommer bort fra disse Betragtninger, som jeg har tilladt mig kortelig at antyde, og som man dog skulde haabe, at man fra alle Sider ønsket at komme bort fra. Men hvorledes er Forholdet saa iøvrigt overfor Folketjens geistlige Embedsmænd? Stiller man dem ikke her fremdeles som ganske særlige Embedsmænd, der ikke kunne sættes i Klasse med Landets øvrige Embedsmænd, der skulle vedblive at lønnes paa en ganske anden Maade og efter ganske andre Regler end dem, hvorefter man lønner andre Embedsmænd? Og giver man saa ikke den Mening Medhold, som ogsaa findes her i Landet, at en Præst er noget ganske Andet og noget meget Mere end en anden Embedsmand, at han ved Siden af at være Statens Embedsmand er noget Andet og Mere, som gjør, at han ikke kan sættes saaledes lige med en anden Embedsmand? Men dette er ogsaa Noget, som jeg ikke kan være med til at bestyrke, jeg kan ikke være med til at vedligeholde den særegne Stilling for Præsten, som han ifølge dette Lovforslag fremdeles vil komme til at indtage. Kirke-

commissionen, sagde den ærede Minister igaar, var gjennem sin store Fleerhed bleven enig herom. Ja, Kirkecommissionens Fleerhed er enedes herom, men hvilken Betydning kan der tillægges denne Kirkecommissionens store Fleerhed? Den Betydning, at de Mænd, hvoraf denne Fleerhed bestaaer, ere enedes om at ansee det for det Dnsfæltige; men disse Mænd have været udnævnte af Regjeringen til at sidde i denne Commission, og udenfor denne Raadelse af Regjeringen have de ikke haft nogen som helst Fuldmagt fra nogen Side. Men Regjeringen maa fornuftigvis have overveiet, hvilke Medlemmer den vilde vælge, og idet den paa den ene Side har villet give de forskjellige Retninger deres Betydning i Commissionen, har den samtidig sørget for, at der var en Overvægt til den ene Side. Den høitærede Minister gjorde opmærksom paa, at det ikke var de geistlige Medlemmer alene, men ogsaa andre Medlemmer, der udgjorde Fleertallet; men vil man see efter, hvilke disse Andre ere, hvis Mening om disse Forhold er noksom bekendt iforveien fra Rigsdagen, vil man finde, at de netop have hørt til den Side, som har tvret for de høie Lønninger, og at de vilde gaae med de geistlige Medlemmer, er Noget, man kunde sige sig selv forud; det er Noget, der ikke har kunnet overraske Noget. Kirkecommissionens Uttringer have deres Betydning, idet man der vil kunne see, med hvilke Grunde man fra de forskjellige Sider har forsvaret sine Meninger, men jeg tror ikke, at det har nogen saa stor og afsjørende Betydning, hvilken af disse Meninger der har faaet et Fleertal for sig. Og nu disse Folketjens Embedsmænd! Jeg beklager, at den ærede sidste Taler ikke har seet Sagen fra denne Side; naar han vilde have tænkt sig ogsaa denne Side af Sagen og have spurgt, hvad der tjente Folketjens Præster bedst i deres Gjerning overfor Menighedene, saa forekommer det mig, at han maatte være kommen til at tvivle noget om den Stilling, han ellers indtager; thi kan det virkelig gavne de Embedsmænd, her er Tale om, at man fremdeles stiller dem paa en heelt anden Maade end andre? Vi hørte saaledes, hvorledes det ærede Medlem, som er en af dem